

Sz. Istvánné Kislányként A Hittancsoportban

Ez a felvétel valamikor 1924 körül készült Budapesten, a Páva utcai zsinagóga óvodájának udvarán. Azt a hittancsoportot örökölték meg -- talán egy évzáró alkalmából --, amelybe anyám középső húga, L. Rózsi járt: ő látható az első (ülő) sor jobb szélén. Rózsi szegény sorban élő, hatgyermekes család ötödik gyermekeként született 1913-ban, Budapesten. Anyai nagyszülei a 19-20. század fordulója környékén kiköltöztek az osztrák fővárosba a nagyapám munkája miatt, aki valamilyen kereskedelmi tevékenységet folytatott. Arról sajnos nincs tudomásom, hogy mivel kereskedtek, és arról sem, hogy visszatérésük után mivel foglalkoztak. 1905-ben visszatértek Budapestre, ahol egy szükséglakástelepen éltek. A családjuk ugyan tagja volt a Páva utcai hitközségnek, és megtartotta a nagyobb ünnepeket, de szigorú értelemben véve nem voltunk vallásosak. Felnőtt élete során Rózsi néni még inkább eltávolodott a zsidó tradícióktól. Szüleit fiatalon elvesztette -- nagyszülei az 1920-as évek első felében haltak meg --, és egy keresztény származású, de baloldali meggyőződésű emberhez, Sz. Istvánhoz ment férjhez, aki aktív tagja volt az illegális kommunista mozgalomnak -- emiatt komoly atrocitások is érték a nyilas terror idején. Három gyermekük született -- Laci 1928-ban, Giza 1933-ban és Ferkó 1936-ban. A Rózsi néni gyerekei mind katolikusok, ő lemondott a vallásáról, talán meg is keresztelkedett, és később sem tudta róla senki, hogy zsidó. A Rózsi néni is, és a gyerekek is túléltek a háborút. A Pista bácsi családjánál voltak, olyan környezetben, ahol senki nem tudta róla, hogy milyen származása van, jelentkezni nem jelentkezett, úgyhogy ő kimaradt ebből az egészből. 1944. karácsony táján, a Budapest körüli ostromgyűrű bezárulása előtt leköltöztek Kecelre, a férje családjához, és ott éltek meg a felszabadulást, utána is ott laktak egy darabig. A felszabadulást követően szíjgyártóként dolgozott, és miután elvált, egyedül nevelte fel három gyermekét. Jelenleg is él, Budapesten.